

SEX=БАЛЯСЫ

ІМЯ, СЯСТРА, ІМЯ!

Памятаеце гэты палымяны зварот англійскага двараніна Фэльтана да вераломнай Мілэдзі — вядомы ўсім мем з экранізацыі рамана Аляксандра Дзюма «Тры мушкецёры»? Бо, сапраўды, усё так, імя мае значэнне, і не адно. («Люся спыніла адносіны з Віталікам, калі даведалася, што ён купіў алмазны дыск для нейкай «балгаркі».) Апроч уласнага яно можа адыгрываць ролю хадзячай назвы, абазначаючы, напрыклад, клас, да якога адносіць сябе нехта. Працяг жа таксама не забыліся з фільма: «Я салдат, спадарыня! І выконваю загад герцага... няважна, якога герцага!» («Пра чалавека можна вельмі шмат сказаць, калі проста паназіраць за тым, як ён швартуе сваю яхту».) Але мы пагаворым сёння найперш пра імя ўласнае. («— Софачка, дазвольце вамі зачаравацца?! — А рукамі чапаць будзеце? — Не, канешне. — Ну а сэнс тады?») Ведаеце, сышлося тут нядаўна ў адзін пазл...

Не сакрэт, што да выбару імя свайго героя вельмі сур'ёзна ставяцца аўтары літаратурных твораў. Усё з той жа стужкі-крыніцы: «Прабачце, Ваша праасвяшчэнства, але для Атоса гэта занадта многа... а для графа дэ Ла Фэр — занадта мала». Спрадвеку ўласнае імя вельмі шмат значыла для любога чалавека. («На Русі муж называў жонку «душа мая». А жонка мужа — «святло вачэй маіх». І ніякага заапарка».)

На імя мы заўсёды звяртаем увагу пры знаёмстве. Памятаеце мімалётны і міжвольны флірт д'Артаньяна на ўзбярэжжы? «— Як завуць гэта чароўнае стварэнне? — Кэт, Кэці...» («Артурчык быў настолькі выхаваным і далікатным хлопчыкам, што пакінуў у пад'ездзе надпіс: «Каця непастаянная».) Тут галоўнае — не памыліцца. («— Вой, Яшанька, як вы сябе маеце? Гавораць, вы ўдала ажаніліся? Хто пазнаёміў вас з вашай жонкай? — Я нікога не абвінавачваю...»)



Канешне, з цягам часу ўсё змянілася. («Калі прайсці міма дзіцячага сада, дык можна адчуць сябе ў Сярэднявеччы: Платон б'е Елісея, Расціслаў раве, а Светазар «намачыў штонікі».) Увогуле, па імені чалавека можна з вялікай доляй верагоднасці вызначыць яго ўзрост. («Калі жанчына не хоча гаварыць, колькі ёй гадоў, спытайце, хто яна па знаку задзяка. Вы зможаце самі вызначыць яе ўзрост з хібнасцю плюс-мінус дванаццаць гадоў».) Калі нехта носіць імя Андрэя, Сяргея, Колі, Пашы, Надзеі, Марыны, магчыма, што іх носьбітам ад 40 да 50. І менталітэт у іх адпаведны. («14 лютага... 23 лютага... 8 сакавіка... А давайце іх аб'яднаем у адно свята і назавём яго Міжнародным днём жанчын, закаханых у абаронцаў Айчыны!») Дар'я, Паліны, Наташы, Дзімы, хутчэй за ўсё, будуць прыкладна ўдвая маладзейшыя. («— Калі ласка, бутэлечку піва. — Пашпарт. — Няма з сабой. — Добра. «Тополинный пух...»? — «Жара, июль!» — Вам якое піва?») Ну а Міраславу, мабыць, зараз каля дзесяці.

Імя можа намякаць на характар свайго носьбіта. («Леанід такі важны, што пра яго не скажаш: спіць. Хочацца сказаць: заняты сном».) Або на дзельнае якасці. («Як гаварыла цётка Ціля: «Запомні, Сарачка, шо я табе скажу: прыбіць паліцу можна і суседа папрасіць. А вось накрываць, шо крыва прыбіта, — тут такі муж патрэбны!») Дык да чаго гэта я?

Неяк да Дня абаронцаў Айчыны расійская праграма для знаёмстваў склала рэйтынг самых прыцягальных мужчынскіх імёнаў, уладальнікі якіх найчасцей карыстаюцца ўвагай жанчын. («Званок па тэлефоне: — Вася, прывітанне, даўно цябе не чуў! Як табе жыццё пасля вяселля? — Я ніколі не быў такім шчаслівым! — Яна, што, побач? — Я вельмі задаволены! — Трымайся, братан...») На першым месцы ішоў Дзмітрый, потым Цімафей, Багдан, Максім, Яраслаў, Андрэй, Павел, Антон, Канстанцін і Юрый. Ну, я думаю, да гэтага спіса трэба ставіцца спакойна. Склалі і склалі, абы людзі добрыя былі і ўсё ў іх атрымалася. («Фразай «не сыходзь, у мяне двое дзяцей» Віка толькі ўзмацніла няўдаласць першага спаткання».) У рэшце рэшт, яны не самі сабе імёны выбіралі, а іх бацькі.

З гэтай нагоды больш цікавая інфармацыя з сёціва пра тое, як у розных краінах імкнучыся засцерагчы сваіх нованароджаных грамадзян ад празмернай творчасці ў гэтым працэсе мам і татаў. У многіх дзяржавах законы, якія рэгулююць працэс надання дзіцяці імя, грунтуюцца на простым прынцыпе: яно не павінна гучаць як непрыстойнае або крыўднае слова, а таксама не павінна дастаўляць непрыемнасці ў будучыні. («А давайце разыграем Вадзіка! — Шчыра кажучы, сумнеўны прыз...») У Францыі, напрыклад, сярод забароненых імёнаў — Нутэла, Клубніцы. («Каця пастарэла, і да надпісаў у пад'ездзе сталі даваць слова «цётка».) У Расіі з 2017 года забаранілі называць дзяцей у тым ліку лічбамі. («— Я сёння агент 0,7. — Можа, 007? — Не, нясі агуркі!») У Аўстраліі забаронена ў імёнах выкарыстоўваць тытулы і званні. Вяртаючыся да мушкецёраў: «Ганна дэ Бэйль, лэдзі Кларык, Шарлота Баксан, графіня дэ Ла Фэр, лэдзі Вінтэр... Бачыце — вас так многа, а мяне так мала...» У Партугаліі нельга стаць Нірванай і Вікінгам, у Даніі — Малпай, у Мексіцы — Рабакопам і Трусамі, у Малайзіі — Вар'ятам, у Швейцарыі — Мерседэсам... Пагадзіцеся, забаранілі такія імёны — і правільна зрабілі. («Сёння хацелася б працытаваць Вітаса: «AAAAA AAAAA AAAAA».)

...Нікога не хацеў пакрыўдзіць, каго не назваў — даруйце.

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«Стрымліваю ў сабе авантурызм»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Вы перш за ўсё выкладчык. Як адчуваеце сябе ў гэтай ролі?

— Я шчаслівы чалавек, бо мне падабаецца мая работа. На факультэце адчуваю сябе не адарваным ад жыцця — у маладзёжнай тусоўцы: кожны год на пары прыходзяць новыя студэнты. Памятаю, калі ўпершыню заходзіў у аўдыторыю, яны глядзелі на мяне з цікавасцю і здзіўленнем — выглядаў я молада, нетыпова, не як дацэнт ці прафесар.

Вучыцца я люблю і ўмею, таму паглыблены ў навуку ўжо са студэнцтва — з другога курса. За тры гады выкладання ва ўніверсітэце ў маім арсенале сабралася каля 15 навучальных дысцыплін. Лічу, што асноўныя сілы трэба аздаваць нейкай адной справе, і я ўпэўнены, што іду па правільным шляху. Мая творчая іпастась непастаянная, легкадумная. Гэта дапамагае на сцэне, але часам перашкаджае ў іншым. Таму стрымліваю ў сабе авантурызм, бо маю сям'ю, за якую адказваю.

— Які вы педагог?

— Лічу, што дэмакратычны, справядлівы. Строгасці не люблю — не дзейнічае, але мець сумленне іншы раз заклікаю. Пераздач за ўвесь час было няшмат. Я не тэрарызую дзяўчат і хлопцоў падчас семестра, не мучаю іх на заліках, але патрабаванні прад'яўляю сур'ёзныя. Некаторыя мяне на ўсялякі выпадак пабойваюцца. Наогул, стараюся праводзіць заняткі ў інтэрактыўным фармаце. Люблю, калі студэнты самі прадстаўляюць уласныя праекты і робяць прэзентацыі. Практыкую «праглядальныя» пары, часам забаўляльныя: уключаю студэнтам фільмы, інтэрв'ю і розныя шоу. Журналіст павінен быць не толькі начытаным, але і «нагледжаным».

— Дзмітрый, вы былі ўдзельнікам тэлевізійных праектаў «Акадэмія талентаў», «Імперыя песні», перамаглі ў песенным



конкурсе «Заспявай 3.0» — ня-мала. Але кажаце пра спевы як пра захапленне. Артыстычная кар'ера для вас толькі хобі?

— Мне заўсёды здавалася, што сцэнічны свет цікавейшы, чым рэальны. Адчуваю сябе перад публікай свабодна. Будучы студэнтам журфака, за адзін год я выступіў на 37 канцэртах, якія ладзіліся на пляцоўках БДУ, за што атрымаў дыплом «Студэнт года» ў намінацыі «Культура». У 2016 годзе разам з Вольгай Сацюк мы перамаглі на песенным конкурсе «Заспявай 3.0» з кавер-версіяй хіта Эраса Рамазці Рио Че Риоі на беларускай мове (з новай назвай «За табой»). Выпусцілі акустычнае відэа, якое хутка набрала папулярнасць у сёціве. А ў 2017 годзе адбыўся мой першы сольны канцэрт — неверагодны адчуванні.

На журфаку многія студэнты ведаюць, што я спяваю. Нядаўна адкрыў «Інстаграм», гартаю стужку, а на відэа студэнтка робіць хатняе заданне. Прыслухаўся — фонам у пакоі дзяўчыны іграе мая песня «Ключы». Безумоўна, прыемна, што яна падабаецца людзям, але лічу, што для таго, каб стаць паспяховым артыстам, трэба прысвячаць сябе творчасці цалкам, ахвяруючы нечым іншым. Трэба быць гарачым, бясстрашным... і прадпрымальным. Сцэна не любіць паўтонаў, сцэна любіць поўную пагружанасць і адданасць. Я ж чалавек зямны, кіруюся правіламі «лепш сініца ў руках, чым журавель у небе».

— Праўда, што вас запрашалі на кастынг «Хачу да Меладзэ»?

— Так. У 2014 годзе прайшоў адбор у Мінску, пасля запрасілі ў Маскву. Цікава, што перад тым, як я даведаўся, каго шукае прадзюсар (бойзбэнд. — Аўт.), я напісаў у анкеце, што хачу займацца сольнай кар'ерай і не планую спяваць у гурце. Ужо пасля выступ-

лення ў Расіі запрашаныя эксперты мне сказалі, што праспяваў я добра, але часосці ім не хапіла. Маўляў, «чартаўшчынікі», жарсці. Але дзе я, а дзе «чартаўшчынка»!

«Практыкую «праглядальныя» пары, часам забаўляльныя: уключаю студэнтам фільмы, інтэрв'ю і розныя шоу. Журналіст павінен быць не толькі начытаным, але і «нагледжаным».

— У вас ёсць не толькі любімая праца, хобі, але і выдатная сям'я. Шчаслівы чалавек!

— З Кацяй мы разам з 16 гадоў. Вучоба ў розных гарадах не стала перашкодай для стварэння сям'і — на пятым курсе мы пажаныліся, і ў нас расце цудоўная дачка Ніка. Я адналюб, лічу, што няма нагоды часосці чакаць, калі можна ўсё зрабіць адразу. Лепшага моманту не будзе. Знайшлі сваю другую палавінку — усім сваю, пажаныліся!

— Як выглядае ваш ідэальны дзень?

— Прачнуцца а 10-й гадзіне раніцы, выпіць кавы з малаком і з чым-небудзь салодкім, прыняць гарачы душ, пагуляць з жонкай і дачкой па парку і адправіцца ў другую змену на працу. Правесці дзве-тры пары, вярнуцца да сям'і, пачытаць кніжку, паглядзець любімую кулінарную перадачу ў «Юцьобе» і легчы спаць да поўначы. Але, на жаль ці на шчасце, такога не бывае. Кладуся часам так позна, што можна і не класціся. Устаю з вялікай цяжкасцю, асабліва да ранішніх пар. А пасля пачынаецца мітусня. Яшчэ і канцэрты па вечарах і на выхадных. Чым больш актыўнасці, тым больш паспяваю.

— Дзмітрый, якія творчыя планы на набліжэйшы час?

— Планую і надалей ствараць прыгожыя кампазіцыі, удзельнічаць у конкурсах, быць «на хвалі» беларускай артыстычнай тусоўкі. Вельмі люблю і паважаю беларускую мову, таму чакайце ад мяне мілагучных песень!

Дар'я ШЛАПАКОВА, студэнтка IV курса факультэта журналістыкі БДУ.



ЧЫРВОНКА
 ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12
 ад 19 лютага 2009 года выдана
 Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
 Заснавальнікі газеты —
 рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
 грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
 Дырэктар — галоўны рэдактар
 СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказны за выпуск: рэдактар аддзела
 Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.
 Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
 Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 287 17 41.
 e-mail: info@vziazda.by

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве
 «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
 ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.
 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
 Тыраж 20.008.
 Нумар падпісаны ў 19.30 06.02.2019 г.